

PERSBERICHT

April 2021

Verslag aan het Vlaams Parlement

Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt

Aan het begin van het afgelopen decennium kwam de problematiek van de voedselverspilling in een stroomversnelling. Het Rekenhof onderzocht of Vlaanderen over een degelijk beleidskader beschikt voor de vermindering van voedselverlies en voedselverspilling en of het de beleidsdoelstellingen zal halen. Het concludeerde onder meer dat Vlaanderen een aantal beleidsinitiatieven ontwikkelde die enerzijds sporen met het Europees beleid, maar die anderzijds ook nog verbeterpunten inhouden. Een degelijke opvolging van de resultaten is vooralsnog moeilijk bij gebrek aan uniforme meetmethodes en actuele gegevens. Uit jaarlijkse voortgangsrapporten blijkt wel dat veel acties tegen voedselverspilling uitgevoerd zijn.

Audit

Aan het begin van het afgelopen decennium kwam de problematiek van de voedselverspilling in een stroomversnelling. Volgens de *Food and Agriculture Organization* (FAO) zou voedselverspilling wereldwijd een economische kostprijs van ongeveer 1.000 miljard dollar hebben en 700 miljard dollar bijkomende milieukosten veroorzaken. De Verenigde Naties hebben de strijd tegen voedselverspilling daarom als duurzame ontwikkelingsdoelstelling (*sustainable development goal* of SDG) gevat in hun Agenda 2030, waarin zij streven naar een halvering van de voedselverspilling in winkels en bij consumenten en een vermindering van het voedselverlies in de productie- en bevoorradingsketens tegen 2030. De Europese Unie (EU) heeft deze strijd geïntegreerd in haar actieplan voor de circulaire economie uit 2015 en in de Richtlijn 2018/851 van 30 mei 2018 en wil bijdragen tot de doelstellingen van de VN door de productie van levensmiddelenafval te verminderen. Het Rekenhof ging na of Vlaanderen inmiddels over een degelijk beleidskader beschikt voor de vermindering van voedselverlies en -verspilling, of het de betrokken beleidsacties voldoende heeft opgevolgd en gerealiseerd en of het de beleidsdoelstellingen zal halen.

Vlaams beleidskader

Vanaf 2011 ontwikkelde Vlaanderen een aantal beleidsinitiatieven, die in 2015 uitmondde in de opmaak van een *Ketenroadmap Voedselverlies 2015–2020*. Die roadmap hield het engagement in van de Vlaamse Regering om samen met de sectororganisaties in de voedselketen het voedselverlies tegenover 2015 te beperken met 15% tegen 2020 en met 30% tegen 2025. Vlaanderen zet ook sterk in op de hoogwaardige valorisatie van nevenstromen en voedselverliezen. De Vlaamse doelstellingen sporen grotendeels met die van Europa. De Vlaamse beleidsvoerders hebben echter deze doelstellingen niet altijd even consequent aangehouden. Zo bepaalde Vizier 2030, waarmee de Vlaamse Regering de Europese duurzame ontwikkelingsdoelstellingen vertaalde naar Vlaanderen, de doelstelling inzake

voedselverliesreductie tegen 2030 op 30%. Het regeerakkoord 2019-2024 en het actieplan dat de ketenroadmap vanaf 2021 zal opvolgen, knopen wel weer aan bij de SDG's.

Vlaanderen koppelde geen afgezonderd overheidsbudget aan de uitvoering van de ketenroadmap en werkt overwegend met ad hoc projectsubsidies. Ook ontbreken kwantitatieve indicatoren om de acties van de roadmap op te volgen. De Vlaamse overheid heeft tot 2019 jaarlijks voortgangsrapporten opgemaakt over de acties uit de ketenroadmap. Doordat het gros van deze acties geen gekwantificeerde doelstellingen meekreeg en de effecten van ondersteunings- en sensibiliseringacties moeilijk te meten zijn, is de informatie in deze rapporten vooral beschrijvend. De rapporten tonen wel aan dat veel Vlaamse acties uitgevoerd zijn.

Is Vlaanderen op weg naar de doelstellingen inzake voedselverlies ?

Zowel internationaal als in Vlaanderen zijn de methodes inzake dataverzameling over en het meten van voedselverlies nog vatbaar voor verbetering. Zij impliceren immers nog veel schattingen. Een eerste meting (Monitor 2015) bepaalde in 2017 het voedselverlies tijdens 2015 op 907.000 ton. Die meting wordt als nulmeting beschouwd. In juni 2019 verscheen een nieuw monitoringsrapport, met data over 2017 (Monitor 2017). Daarin ontbreken echter data van belangrijke ketenschakels en zijn andere data niet vergelijkbaar met de nulmeting. De meting 2017 leverde dus geen beeld op van de volledige voedselketen en een algemene conclusie over de evolutie sinds 2015 is niet mogelijk door veranderingen in de dataverzameling. Na de afloop van de ketenroadmap zal in 2021 een eindmeting plaatsvinden, maar ook dan zal een vergelijking met vroegere metingen moeilijk zijn. Bovendien zal ook de coronacrisis de resultaten van het Vlaams beleid tegen voedselverlies vertekenen.

Reactie van de minister

De Vlaamse ministers van Landbouw en Visserij en van Omgeving hebben op 17 december 2020 geantwoord dat ze zich grotendeels kunnen vinden in het rapport. Ze engageren zich om de verbeterpunten aan te pakken in het *Actieplan voedselverlies en biomassa(rest)stromen circulair 2021-2025*.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).